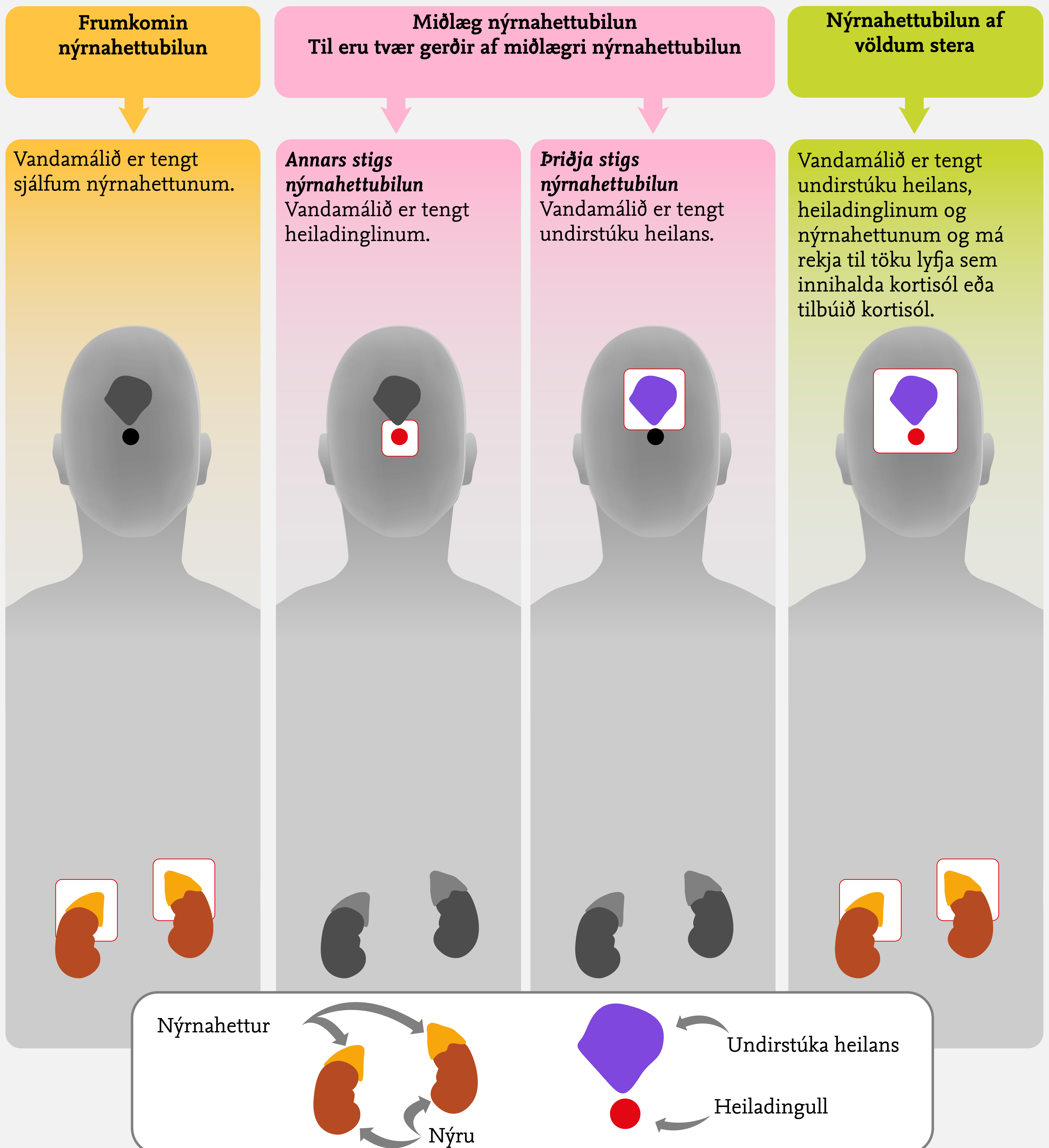

Hvað er nýrnaheftubilun?

Nýrnaheftubilun kemur fram þegar líkaminn framleiðir ekki nýrnaheftuhormón eða framleiðir þau ekki í nægilegu magni.

Til eru þrjár tegundir af nýrnaheftubilun

Hverjar eru afleiðingar nýrnahettubilunar?

Brúnar litabreytingar á húð, slímhúð í munni og á gómum (aðeins ef um er að ræða frumkomna nýrnahettubilun).

Máttleysi.

Þyngdartap, minnkuð matarlyst.

Löngun í salt (aðeins ef um er að ræða frumkomna nýrnahettubilun).

Lágur blóðþrýstingur.

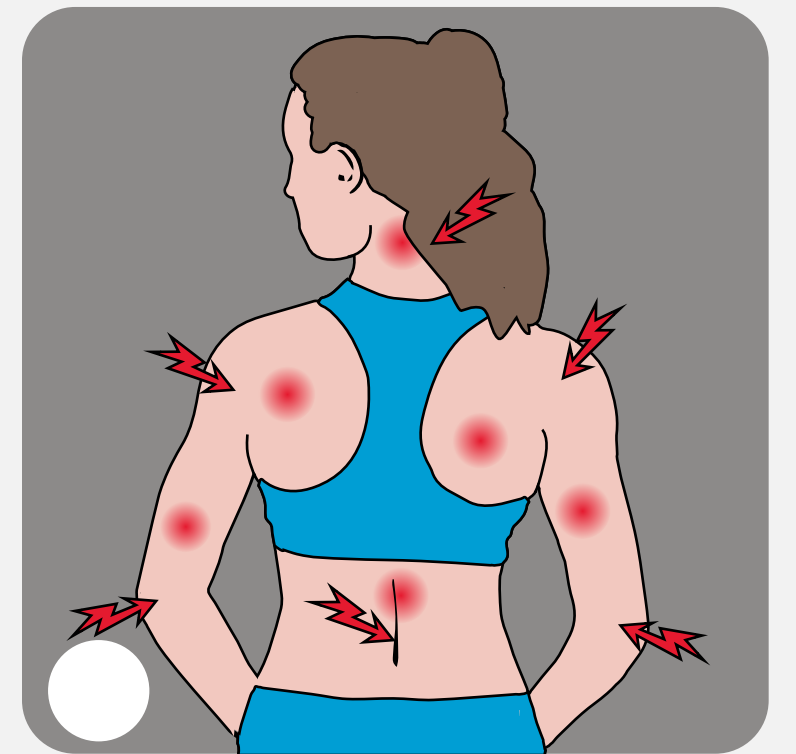
Tilfinning um að vera niðurdregin(n).

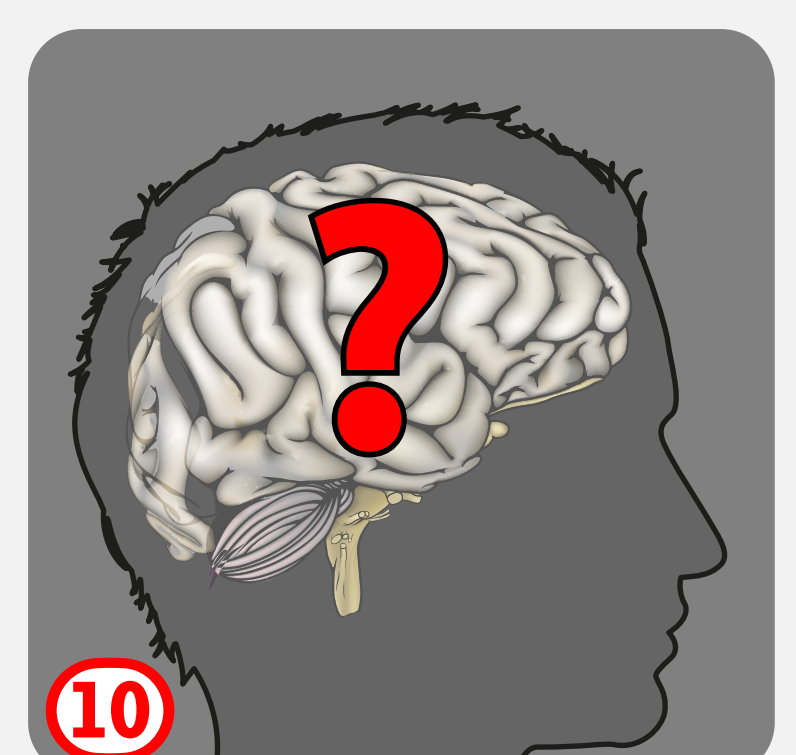
Þreyta, þróttleysi.

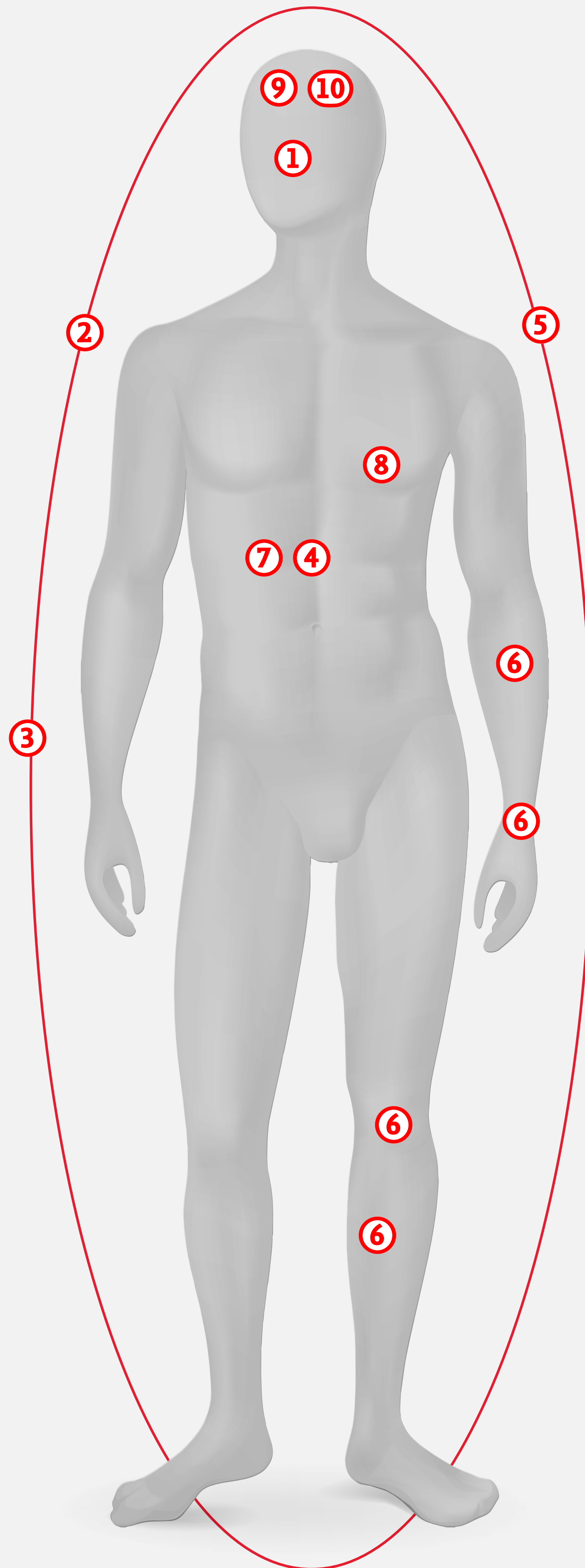
Ógleði, uppköst, kviðverkir.

Verkir í vöðvum og liðum.

Vandamál með minni, einbeitingu, athygli.

Hvernig er farið að því að greina nýrnahettubilun?

Einkenni

- ▶ Preyta
- ▶ Minnkuð matarlyst
- ▶ Þyngdartap
- ▶ Lágur blóðþrýstingur
- ▶ Og fleiri einkenni

[SJÁ: AFLEIDINGAR NÝRNAHETTUBILUNAR](#)

Sjúkraþjálfari

Sálfræðingur

Næringarráðgjafi

Heimislæknir

Ekki er um nýrnahettuskerðingu að ræða.

Heimislæknir framkvæmir ákveðnar rannsóknir. Hann vísar sjúklingnum mögulega til sérfræðings, allt eftir niðurstöðum þessara rannsókna.

Hugsanlega getur verið um nýrnahettubælingu að ræða

Göngudeild sjúkrahúss

- 1 Farið yfir lyfjatöku og lækni skoðun framkvæmd.
- 2 Rannsóknir sem hægt er að gera til að greina hvort of lítið magn af kortisóli er til staðar.
  - ▶ Kortisólgildi að morgni
  - ▶ Mæling á hormóninu ACTH (nýrilbarkarkveikju)
  - ▶ Synacthen-próf, Insúlínþolpróf (ITT), rannsókn með metýrapóni
- 3 Mögulegar rannsóknir eftir að of lítið magn af kortisóli hefur verið staðfest
  - ▶ Blóðrannsókn
  - ▶ Myndrannsókn
  - ▶ Erfðafræðirannsóknir ef þörf krefur

Sérfræðingur í lyflækningum - Innkirtlasérfræðingur

1

2

Ef nýrnahettubæling greinist ekki verður að íhuga aðrar orsakir þessara einkenna. Ef engin frávik koma fram er sjúklingnum vísað aftur til heimislæknisins.

Nýrnahettubæling orsakast ekki af lyfjum sem innihalda efni sem svipar til kortisóls. Framkvæma þarf nánari rannsóknir.

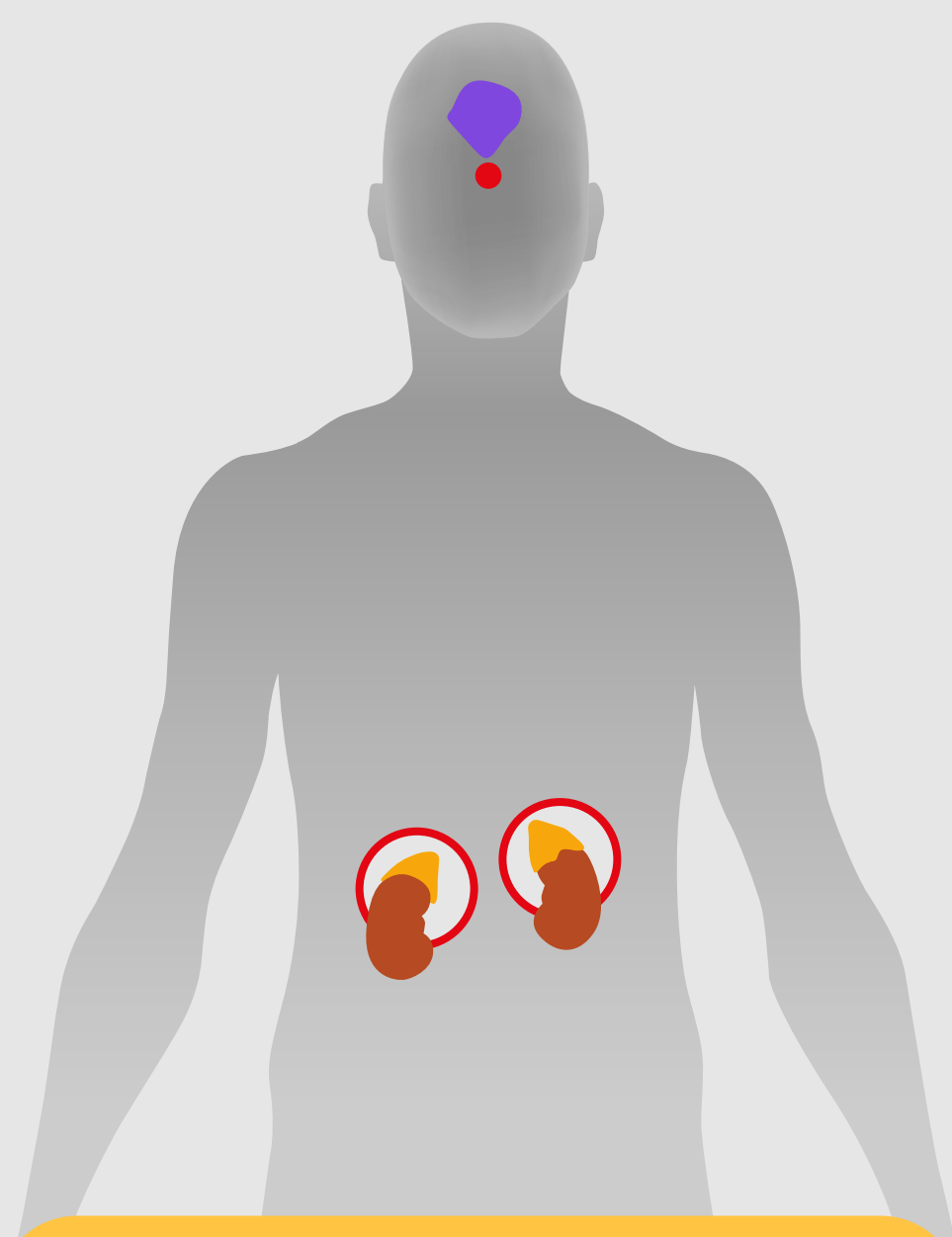
Nýrnahettubæling orsakast af lyfjum sem innihalda efni sem svipar til kortisóls = nýrnahettubæling af völdum stera.

Komast þarf að því hvort um er að ræða frumkomna eða miðlæga nýrnahettubælingu. Framkvæma þarf nánari rannsóknir til að finna undirliggjandi orsök einkennanna.

3

Meðferð

Hvernig er nýrnahettuskerðing meðhöndluð?

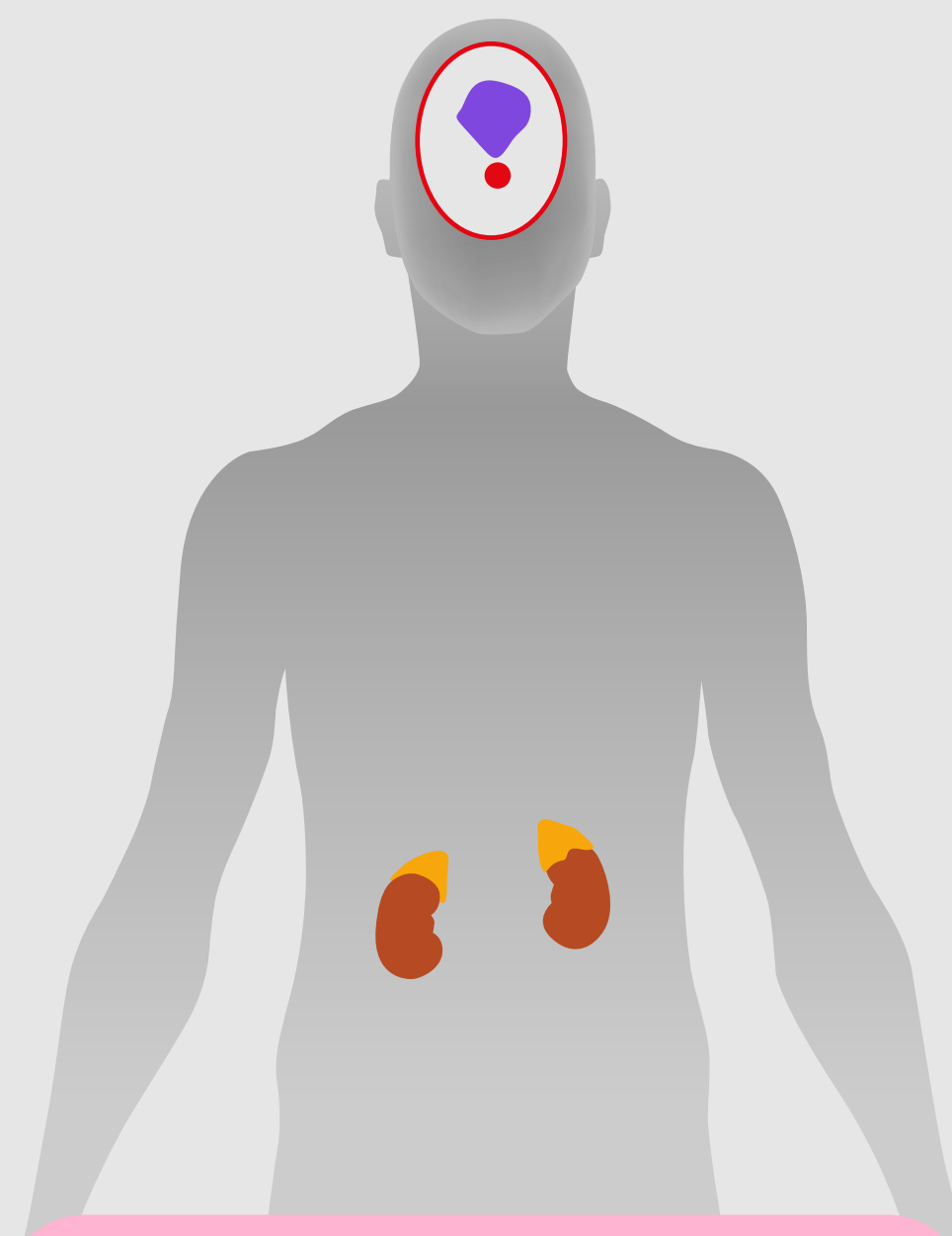
Frumkomin nýrnahettubæling

Gefið hýdrókortisón eða kortisónacetat í staðinn fyrir kortisól

Gefið flúdrókortisón í staðinn fyrir aldósterón

Stundum: Gefið dehydróepíandrósterón (DHEA) í staðinn fyrir andrógen

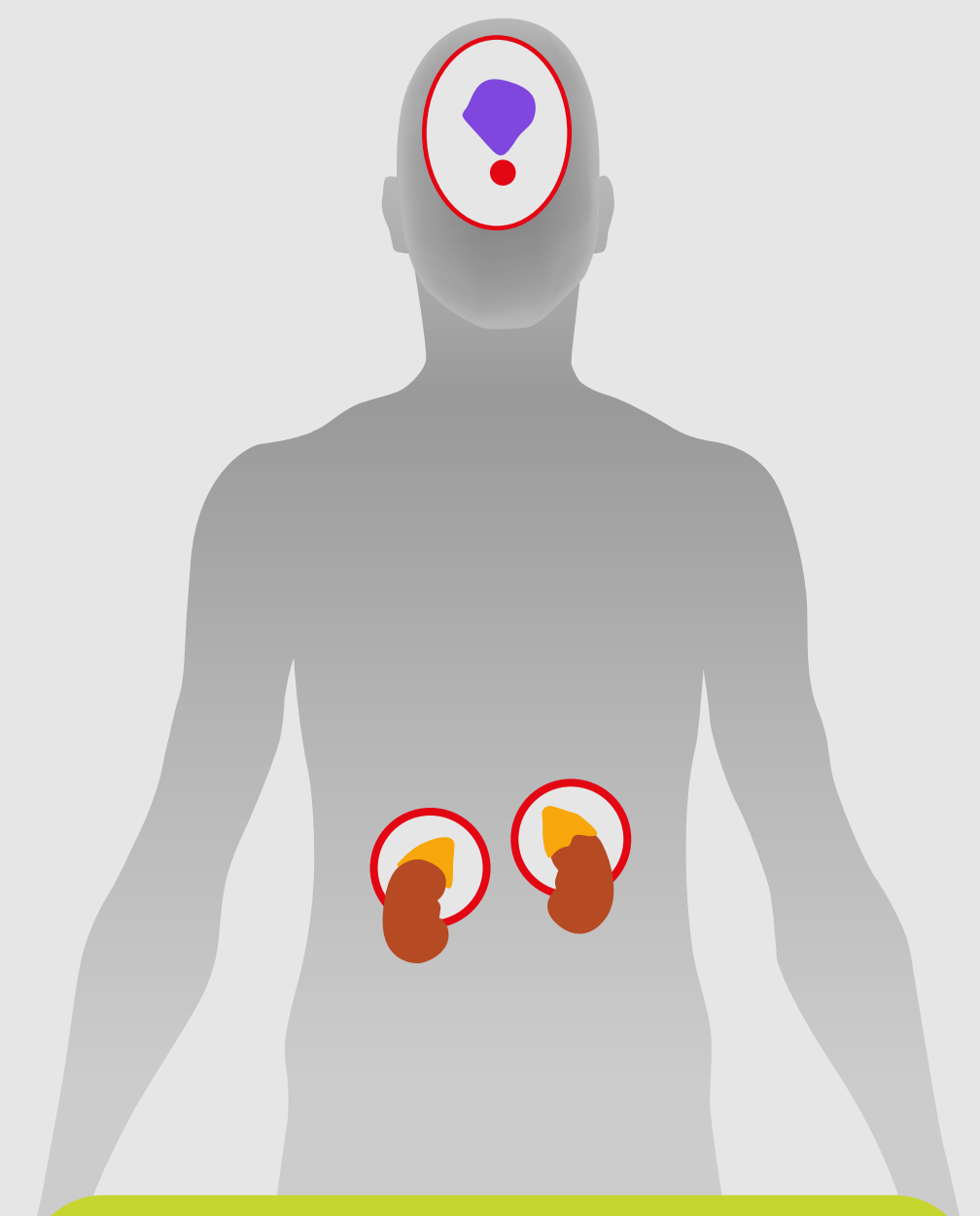
Meðhöndlið undirliggjandi orsök ef kostur er

Miðlæg nýrnahettubæling

Gefið hýdrókortisón eða kortisónacetat í staðinn fyrir kortisól

Stundum: Gefið önnur hormón í staðinn, t.d:

- ▶ skjaldkirtilshormón
- ▶ kynhormón
- ▶ vaxtarhormón
- ▶ þvagstimmuvaka (ADH) (minirín/desmópressín)

Nýrnahettuskerðing af völdum stera

Dragið úr töku lyfja sem innihalda efni sem svipar til kortisóls, eða gefið önnur lyf í staðinn.

Leiðbeiningar vegna álags - þegar um er að ræða veikindi, skurðaðgerð eða mjög mikið álag af öðrum orsökum

Fylgist með skammtastærð lyfsins og tengdum áhrifum þess á heilsufar